

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی

شناسنامه درس Course Syllabus

عنوان درس:	کارآموزی سلامت مادر و نوزاد	شماره درس:	5152320
نوع و تعداد واحد:	۲ واحد عملی	دروس پیش نیاز:	سلامت مادر و نوزاد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم):	کارشناس پرستاری/ترم ۵	نیمسال تحصیلی:	نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵
زمان کارآموزی:	شنبه، یکشنبه، دوشنبه	محل کارآموزی:	بیمارستان های امام حسین (ع)، امین
مسئول درس:	آرزو یوسفی	زمان حضور در دفتر کار:	شنبه ها ۲-۴ بهمانگی
شماره تماس:	۰۳۱۳۷۹۲۷۵۰۲		

Email: arezooyousefi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: خانم دکتر نم نباتی، خانم دکتر همتی، خانم دکتر شریفی، خانم یوسفی، خانم آجودانیان

شرح درس:

شامل آموزش و تمرین مهارت های عملی در زمینه مراقبت از نوزاد است. این دوره به دانشجویان کمک می کند تا با به کارگیری دانش نظری و مهارت های کسب شده، به طور مستقل در ارائه خدمات بهداشتی شامل شناخت نوزاد سالم و تفکیک آن از نوزاد در معرض خطر و پرخطر، ارائه مراقبت های لازم پس از زایمان، ارزیابی نوزاد، شناخت انواع روش های تغذیه، دارو و سرم درمانی، آموزش به والدین و ارائه مراقبت تخصصی با بکارگیری اصول فرایند پرستاری (مراقبت تکاملی، مراقبت خوشه ای و ...) در فعالیت کنند. تشخیص نیازها و ناهنجاریها و بیماریهای نوزادان جهت تصمیم مناسب در انتخاب اولویتها و اجرای دقیق و صحیح این تصمیمات نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

هدف کلی:

افزایش دانش و مهارت های عملی در زمینه نوزادان، کسب تجربه بالینی در محیط واقعی، توسعه مهارت های فردی و حرفه ای (مهارت های تفکر انتقادی، حل مسئله، ارتباط با بیمار و کار تیمی) و ارائه خدمات بهداشتی در زمینه نوزادان

اهداف رفتاری:

- از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:
- مراقبت های پس از زایمان:
 - آموزش در مورد مراقبت از مادر و نوزاد، شیردهی، پیشگیری از عفونت ها و مشکلات شایع پس از زایمان.
 - آموزش به مادر و خانواده:
 - ارائه آموزش های لازم به مادران و خانواده ها در مورد بهداشت فردی، تغذیه، مراقبت از نوزاد و مسائل مرتبط با سلامت مادر و نوزاد.
 - مراقبت در منزل:
 - آموزش نحوه ارائه مراقبت های اولیه به مادران و نوزادان در منزل، به ویژه در مناطق دورافتاده
 - مراقبت از نوزاد:
 - آموزش در مورد تغذیه نوزاد، واکسیناسیون، پایش رشد و تکامل، تشخیص و مدیریت بیماری های شایع نوزادان.
- از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر باشد:

۱-	با تجهیزات و شرایط بخش نوزادان آشنا شود.
۲-	اصول ارزیابی و گرفتن شرح حال در بخش نوزاد را بداند.
۳-	نوزادان پر خطر را بشناسد.
۴-	اصول شیردهی و روش های تغذیه در نوزادان خصوصا نوزادان نارس و کم وزن را بداند
۵-	اصول کنترل عفونت در بخش تخصصی نوزادان را بداند و انجام دهد.
۶-	روش های دارو درمانی و سرم درمانی در بخش نوزادان بداند.
۷-	آشنایی با نحوه مدیریت کردن بیمارهای شایع نوزادان را بداند (ایکتر، RDS، Septicemia، ناهنجاری های بدو تولد و ...)
۸-	روش های اکسیژن دهی در نوزادان را شرح دهد.
۹-	مراقبت تکاملی را بداند و به صورت عملی اجرا کند.
۱۰-	انجام اقداماتی مانند کنترل علائم حیاتی، کنترل قند، تعبیه فیدینگ تیوپ، نستینگ و پوزیشنینگ
۱۱-	ارائه آموزش به مادر و خانواده در زمینه نیازهایشان با در نظر گرفتن ارزشهای فرهنگی، مذهبی و ... را توضیح دهد

شیوه کارآموزی:

حضور در بخش های نوزادان و نرسری ها و کلینیک شیردهی مراکز درمانی در کناردانشجو جهت کارآموزی و نظارت بر انجام فعالیت های دانشجو، ضمن آموزش بر بالین به صورت روزانه و ارائه کنفرانس برقرار شود.

وظایف فراگیران:

- ۱- ارائه تکلیف مشخص شده با هماهنگی استاد بصورت کنفرانس، پوستر، کتابچه، فایل آموزشی، آموزش بالینی به والدین یا پرسنل بخش...
- ۲- حضور فعال جهت ارائه راند بالینی و مطرح کردن طرح مراقبتی بر اساس فرایند پرستاری
- ۳- انجام پروسیجرهای آموزش دیده طبق لاگ بوک

نحوه ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	حضور فعال در کارآموزی و ارائه راند بالینی	۶ نمره
۲	ارایه تکلیف محوله (کنفرانس، پوستر، کتابچه، فایل آموزشی، آموزش بالینی...)	۶ نمره
۳	انجام پروسیجرهای مربوط به دوره ذکر شده در لاگ بوک	۳ نمره
۴	آزمون پایان دوره	۵ نمره
	جمع	۲۰ نمره

سیاستها و قوانین دوره:

- ۱- حضور و ترک به موقع محل کارآموزی (در صورت تاخیر ورود به بخش بعد از ساعت ۷:۳۰ آنروز غیبت محسوب می شود).
- ۲- شرکت فعال در راندهای بخش و انجام امور محوله از طرف استاد
- ۳- نمره ارزشیابی از ۲۰ می باشد.
- ۴- تعیین تکالیف با نظر استاد درس می باشد و کلیه تکالیف محوله در طول کارآموزی حداکثر در آخرین روز کارآموزی به استاد مربوطه تحویل شود.
- ۵- در صورتی که غیبت دانشجوی در طول کارآموزی بیش از یک دهم ساعات کارآموزی شود درس مربوطه غیبت محسوب و حذف خواهد شد.
- ۶- دانشجویان از تجمع در ایستگاه پرستاری و استفاده نمودن موبایل در بخش خودداری نمایند و در صورت تخلف انضباطی در بخش واحد مربوطه حذف خواهد شد.
- ۷- در صورتی که غیبت دانشجوی در طول کارآموزی کمتر از یک دهم ساعات کارآموزی شود، غیبت مجاز یک روز و غیبت غیرمجاز دو روز کارآموزی جبرانی خواهد داشت و در صورت عدم جبران آن به ازای هرروز تا سقف دو نمره از نمره کل کسر خواهد شد.
- ۸- ارزشیابی: براساس موارد عمومی و تخصصی کسب شده بخش نوزادان و با در نظر گرفتن موارد ثبت شده در Book Log است.
- ۹- رعایت یونیفرم کامل طبق ضوابط دانشکده و عدم استفاده از آرایش و زینت آلات جهت دانشجویان-
- ۱۰- کارت شناسایی دانشجویی در زمان های حضور در کارآموزی ها حتما به گرده یا لباس دانشجویان آویخته شده باشد.
- ۱۱- از بغل گرفتن و تماس نزدیک با نوزادان بدون هماهنگی با استاد جدا خودداری شود

منابع اصلی:

1. Verklan MT, Walden M, Forest S. Core curriculum for neonatal intensive care nursing e-book: Elsevier Health Sciences; 2020.
2. Fanaroff AA, Fanaroff JM. Klaus and Fanaroff's Care of the High-risk Neonate: Elsevier Health Sciences; 2019.
3. Keszler M, Suresh G, Goldsmith JP. Goldsmith's Assisted Ventilation of the Neonate-E-Book: An Evidence-Based Approach to Newborn Respiratory Care: Elsevier Health Sciences; 2021.
4. Cloherty and Stark's Manual of Neonatal Care 9th edition
5. Perry SE, Hockenberry MJ, Cashion MC, Alden KR, Olshansky E, Lowdermilk DL. Maternal child nursing care-E-Book: Elsevier Health Sciences; 2022.

-نوزادان نلسون، ترجمه مؤگان مظاهری، سید حسین فخرایی، دکتر بهرام قاضی جهانی، دکتر آزاده زنوزی ۲۰۲۰

ونگ، پرستاری کودکان، ترجمه سونیا آرزومانیانس، نشر جامعه نگر، تهران، ۲۰۲۲.

- شیخ بهالدین زاده، عفت. و راعی، وحید. پرستاری مراقبت های ویژه ی نوزادان (NICU). تهران: نشر بشری ۱۳۹۳.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

www.uptodate.com

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش نوزادان

اهداف رفتاری	تاریخ
۱- آشنایی با NICU و نوزادان و تجهیزات اصلی بخش (وارمر تابشی، انکوباتور، مانیتورینگ و پالس اکسی متری و بلندر) ۲- کنترل علائم حیاتی نوزاد و نحوه لمس، جابجایی و توزین نوزاد ۳- اصول مربوط به مراقبت تکاملی (مدیریت محیط و درد) ۴- اصول ارتباط با مادر و خانواده ۵- تاکید بر انجام مراقبت بر اساس فرایند پرستاری	روز اول
۱- آشنایی با پرونده و کادرکس بخش نوزادان ۲- اقدامات مراقبتی نوزادان شامل انواع روش های تغذیه، کنترل علائم حیاتی و چک قند زیر نظر استاد ۳- توضیح در مورد نحوه ی نگه داری از شیر، تهیه شیر خشک، گرم کردن شیرمادر و ۴- انجام انواع روش های تغذیه دهانی (گاواژ و تغذیه با کپ، تغذیه با سینه مادر) در نوزادان کنفرانس در مورد مراقبت های بدو تولد نوزاد سالم و نوزاد نارس	روز دوم
۱- آشنایی اجمالی با بانک شیر ۲- آشنایی با انواع مکمل های تغذیه ایی که به شیر مادر اضافه می شود ۳- مشاهده تکنیک های نمونه گیری های وریدی و کاپیلاری در نوزادان ۴- آموزش نحوه ی آماده سازی و تزریق دارو (تزریقی، خوراکی و استنشاقی)	روز سوم

کنفرانس در مورد اهمیت مراقبت دمایی در نوزادان	
روز چهارم	۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف رفتاری جلسات قبل ۲- آموزش نحوه ی تهیه ی سرم در نوزادان و انواع سرم در بخش نوزادان کنفرانس سندروم دیسترس تنفسی (RDS)، CPAP و آپنه نوزادی
روز پنجم	۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف رفتاری جلسات قبل ۲- کنفرانس انواع روش های اکسیژن تراپی در نوزادان
روز ششم	۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف رفتاری جلسات قبل ۲- آشنایی با انواع روش های دسترسی عروقی مرکزی در نوزادان ۳- کنفرانس تشنج و ROP ۴- به سوالات والدین پاسخ داده شود و آموزش های مراقبت از نوزاد صورت گیرد. کنفرانس سپسیس و عفونت های رایج بخش
روز هفتم	۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف رفتاری جلسات قبل را به کار ببرد. ۲- پاسخ به سوالات والدین و آموزش مراقبت از نوزاد در منزل کنفرانس هیپوگلاسمی
روز هشتم	۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف رفتاری جلسات قبل را به کار ببرد. ۲- به سوالات والدین پاسخ داده شود و آموزش های لازم صورت گیرد. ۳- آموزش های مراقبت از نوزاد در منزل بر اساس کیس انجام شود. ۴- آموزش نحوه مراقبت از نوزاد در منزل با در نظر گرفتن ارزش های فرهنگی، مذهبی، قومیتی، هنجارهای اجتماعی و ... انجام می شود ۵- کنفرانس و راند با توجه به کیس های بخش انجام شود.
روز نهم	۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف رفتاری جلسات قبل را به کار ببرد. ۲- ارزیابی نهایی دانشجو (آزمون کتبی یا شفاهی)

**** با توجه به شرایط بخش ممکن است به صلاح دید استاد ترتیب مطالب و موضوع راند درون بخشی تغییر یابد.**

شرح و سطح فعالیت های کارآموزی

ردیف	فعالیت	تعداد فعالیت بر اساس بالاترین سطح مورد انتظار		
		مشاهده	با کمک	با نظارت
۱.	اندازه گیری علائم حیاتی			۲
۲.	تهیه سرم، تبدیل میزان و محاسبه قطرات			۱
۳.	کار با میکروست و پمپ انفوزیون			۱
۴.	خونگیری از پاشنه			۱
۵.	تعبیه سوند N.G.T یا O.G.T			۱
۶.	تغذیه نوزاد با شیرمادر یا شیرخشک			۲
۷.	کار با انکوباتور و کات احیاء نوزاد			۱
۸.	محاسبه و تزریق دارو			۱
۹.	رعایت اصول مراقبت تکاملی			۱